

2
♣

VRATA

2
♣

- Vrata izrađena od čelika (ili drveta debljine 4.5 cm sa čeličnom pločom debljine 12)
- Okvir vrata na 8 mesta povezan sa zidom zgrade
- Šarke zavarene da bi se onemogućilo ispadanje eksera
- Obeleženo UN oznakom za požare
- Vrata se otvaraju ka SPOLJA - ne mogu biti nasilno otvorena
- Tanke ručice koje se lako lome - ne smeju se koristiti za povlačenje vrata

♣
2♣
2

3
♣

VATROGASNA OPREMA

3
♣

- Lako vidljiva i dostupna
- Vatra se gasi samo da bi se spasili ljudski životi
- Sprovoditi periodične preglede opreme

♣
3♣
3

OBAVEŠTENJA O ZABRANI

- Napraviti spisak predmeta koji se ne smeju unositi (mobilni telefoni, predmeti koji mogu izazvati vatru, itd.)
- Definisati zone opasnosti

5
♣

OGRADE I PREGRADE

5
♣

Klasa 1 - Minimalno odvracanje

Klasa 2 - Sredstvo odvracanja oportuniste

Klasa 3 - Odvracanje i odlaganje snalazljivog
uljeza

Klasa 4 - Maksimalno odvracanje i
odlaganje

- Zone bez vegetacije: 4 m unutra;
10 m spolja

♣
5

♣
5

6
♣

BRAVE

6
♣

- Moraju pružati zaštitu od obijanja ručnim alatom (čekići, šipke, itd.) najmanje 15 minuta
- Moraju pružiti zaštitu od alata na mehanički pogon (bušilice, testere, itd.) najmanje 5 minuta

♣
9♣
9

7

HODNICI

7

- Hodnici bez prepreka i dovoljno široki za opremu kojom se rukuje mehanički
- Širina hodnika (minimum 50 cm)
- Razmak od zidova (minimum 15 cm)

L

L

STOK ORUŽJA

- Držati dalje od svetlosne toplote (najmanje 15 cm između kutije i plafona)
- Pomeriti od zidova - omogućava proveru i cirkulaciju vazduha (najmanje 15 cm između kutije i zida)
- Zavezano radi bezbednosti - velik teret

9
♣

BROJEVI SERIJA

9
♣

- Skladištenje municije po serijama
- Serija # razdvojeno po datumu proizvodnje
- Najstarija serija # napred (prva se izdaje)
- Najnovija serija # pozadi
- Razdvajanje serija po sličnim uslovima čuvanja u prošlosti
- Koristiti za ispitivanje i praćenje stanja serija

♣
6

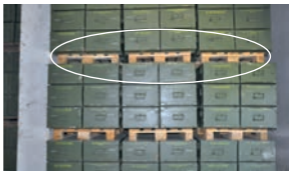
IATG 03.10, 03.20, 06.30

♣
6

10
♣

PALETE

10
♣

Drvo ili metal **Visina 10 cm**

- Treba da omogući cirkulaciju vazduha
- Treba da omogući pristup opremi
- Poboljšava stabilnost stoka

♣
01

IATG 06.20, 06.30

♣
01

POLICE

- Čvrstom vezom povezane ili zavarene međusobno tako da se formira deo koji je pretežak za pomeranje
- Od metala
- Mogu se zaključati
- Lako se može videti serijski broj oružja

STRAŽA

- Naoružani stražar
- Ulaz se dozvoljava samo zaposlenima koji ulaze sa legitimnim razlogom
- Voditi punu evidenciju ovlašćenja i pristupa
- Potrebna komunikacija sa osobljem zaduženim za bezbednost
- Uspostavljen sistem detekcije upada

KUTIJE

MINISTERIO CENTRAL
DE DEFENSA

ETIQUETA DE MAGAZIN

ESTADO DE ENTREGA Y ENTREGA

M6

COMANDO EN JEFE EJERCITO

FECHA	Nº DE CARGA	CANTIDAD			Unidad - V (litros)
		Recibido	Entregado	Exceso	

- Inventarski karton na vrhu stoka
- Municija koja nije u kompletom pakovanju stoji u svetlo obojenim kutijama
- Zajedno odloženo po serijama

Office of Weapons Removal and Abatement (PM/WRA)

Kancelarija za uklanjanje i smanjenje naoružanja je odeljenje u okviru Biroa za političko-vojne poslove Ministarstva spoljnih poslova SAD. Ova kancelarija razvija, implementira i prati politiku, programe i javne aktivnosti na:

- smanjenju ilegalne trgovine konvencionalnim naoružanjem kao što je lako automatsko oružje i mine sa raketnim pogonom
- eliminisanju i uništavanju drugog materijala, kao što su nagazne mine i viškovi rezervi municije, koji predstavljaju pretnju lokalnom stanovništvu i regionalnoj stabilnosti
- kreiranju lokalnih, regionalnih i međunarodnih uslova koji vode ka miru, stabilnosti i prosperitetu

Za više informacija posetite:
www.state.gov/t/pm/wra

2
♦

OPASNOST OD MASOVNE DETONACIJE

2
♦

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Osigurati da su artikli pravilno označeni
- Municija kod koje postoji opasnost od masovne detonacije

♦
2

♦
2

3
♦

OPASNOST OD OZBILJNOG IZBACIVANJA

3
♦

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Osigurati da su artikli pravilno označeni
- Municija kod koje postoji opasnost od ozbiljnog izbacivanja, ali ne i od masovne detonacije

♦
3

♦
3

OPASNOST OD POŽARA

(Manje eksplozije
ili izbacivanja)

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Osigurati da su artikli pravilno označeni
- Artikli žestoko gore
- Male ili nikakve mogućnosti za gašenje u samom skladištu

5
♦

MANJA OPASNOST

5
♦

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Osigurati da su artikli pravilno označeni
- Opasnost od požara bez opasnosti od eksplozije i bukvalno bez ikakve fragmentacije ili opasnosti od otrova

♦
5

♦
5

6
♦

POŽAR KLASE 1

Masovna eksplozija

6
♦

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Obezbediti da artikli budu pravilno označeni
- Šteta nastala prilikom masovne detonacije opasnog materijala izazvana je potresom ili eksplozijom ili lančanom detonacijom

♦
9

♦
9

POŽAR KLASE 2

Opasnost od izbacivanja

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Obezbediti da artikli budu pravilno označeni
- Glavne opasnosti su fragmentacija i eksplozija, bilo posebno ili u kombinaciji, u zavisnosti od konfiguracije terena u skladištu, tipa pakovanja i količine

POŽAR KLASE 3

Opasnost od požara

(Manje eksplozije ili izbacivanje)

3

- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Obezbediti da artikli budu pravilno označeni
- Predmeti snažno gore
- Male ili nikakve mogućnosti gašenja u skladištu

9
♦

POŽAR KLASE 4

Manja opasnost

9
♦

4

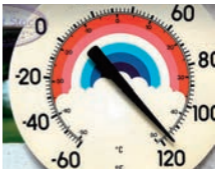
- Oznake skladišta prema UN-ovoj klasifikaciji opasnosti
- Obezbediti da artikli budu pravilno označeni
- Opasnost od požara bez opasnosti od eksplozije i bukvalno bez ikakve fragmentacije ili opasnosti od otrova izvan zone požara, kao što je specifikovano za materijale visokog rizika

♦
6

♦
6

10
♦

TEMPERATURE

10
♦

- Izbegavati ekstremno visoke ili niske temperature (idealno 5-25 °C)
- Izbegavati veliko variranje temperatura
- Izbegavati visoku ili nisku vlažnost
- Izbegavati vibriranje
- Izbegavati temperaturne šokove

♦
01♦
01

STANDARDNE OPERATIVNE PROCEDURE

Treba da sadrže:

- Reagovanje u slučaju opasnosti
- Bezbednosne procedure
- Upravljanje inventarom
- Potrebe za obukom
- Bezbednost
- Nadzor i otpornost
- Upravljanje rizikom

TRANSPORT

- Da bude tehnički bezbedno za transport
- Izvršiti inspekciju opreme i osoblja
- Proveriti dokumentaciju
- Obeležavanje vozila
- Originalno pakovanje, ako je moguće
- Vozila treba da budu u odstojanju od 50 m
- Obezbeđenje kompletnog puta transporta
- Koordinacija sa policijom ako je potrebno

EKSPLOZIJE U SKLADIŠTIMA MUNICIJE

Uzroci:

- Propadanje municije
- Neodgovarajuća infrastruktura
- Greške pri rukovanju
- Delovanje spoljašnjih faktora (šumski požari)
- Loše obezbeđenje

Pogledajte treći tom Priručnika o UEMS-u projekta Small Arms Survey

The Small Arms Survey

„Small Arms Survey“ je globalni centar za obuku i podršku koji pruža nepristrasne činjenice zasnovane na dokazima i politički relevantne u svim aspektima naoružanja malog kalibra i naoružanog nasilja. Predstavlja glavni međunarodni izvor stručnih podataka, informacija i analiza u vezi sa pitanjima naoružanja malog kalibra i naoružanog nasilja za vlade, kreatore politika, istraživače i građanstvo. Nalazi se u Ženevi u Švajcarskoj pri Visokom institutu za međunarodne i razvojne studije.

Na projektu rade međunarodni stručnjaci iz oblasti bezbednosti, političkih nauka, prava, ekonomije, razvojnih studija, sociologije i kriminologije koji saraduju sa mrežom istraživača, partnerskih ustanova, nevladinih organizacija i vlada iz preko 50 zemalja.

Za više informacija, posetite www.smallarmssurvey.org

PRIVREMENO ONESPOSABLJAVANJE

Ukloniti i obezbediti:

- Vijke i navrtke
- Pregrade
- Mehanizme za ručne raketne sisteme
- Uređaje za praćenje
- Uređaje za navođenje
- Mehanizme opaljivanja
- Ključne komponente

MEHANIČKO RASKLAPANJE

- Oslobađanje od viškova municije na stoku
- Izvršiti verifikaciju uništenja SVAKE komponente
- Potrebna specijalna oprema
- Vođenje evidencije o delovima
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

ZATVORENO SPALJIVANJE

- Oslobađanje od viškova naoružanja SAMO Kategorije opasnosti 1.4
- Zahteva upotrebu specijalizovane opreme; može se obaviti na terenu
- Voditi računa o zaštiti čovekove okoline
- Najbolji način za malokalibarsku municiju
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

5
♥

SEČENJE TOPLJENJEM

5
♥

- Oslobađanje od viškova naoružanja na stoku
- Obično zahteva najmanje dva sečenja po oružju
- U postupku se uklanja metal
- Iseći svo slično oružje na isti način
- Predmeti dobijeni sečenjem treba da budu neupotrebljivi kao rezervni delovi
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

♥
5♥
5

6
♥

OTVORENO SPALJIVANJE

6
♥

- Oslobađanje od viškova naoružanja na stoku
- Veoma simbolična tehnika
- Relativno niska cena
- Zahteva toplotu visokog intenziteta na duži vremenski period
- Tehnika koja se izvodi na terenu, ali ne garantuje uništenje naoružanja
- Praćenje bezbednosti i sigurnosti tokom celog procesa

♥
9

ISACS 05.50

♥
9

7
♥

MEHANIČKO SEČENJE

7
♥

- Oslobađanje od viškova naoružanja na stoku
- Zahteva specijalnu opremu
- Obično zahteva najmanje tri sečenja po oružju
- U postupku se uklanja metal
- Iseći svo slično oružje na isti način
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

♥
L♥
L

HIDRAULIČKO SEČENJE ILI SAVIJANJE

- Oslobađanje od viškova naoružanja na stoku
- Zahteva specijalnu opremu
- Može se postići visok učinak
- Voditi evidenciju o uništavanju
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

9
♥

OTVORENA DETONACIJA

9
♥

- Oslobađanje od viškova na stoku
- Zahteva analizu uticaja na životnu sredinu
- Obezbediti okolinu mesta gde se detonacija vrši
- Prekontrolisati teren nakon izvršene detonacije da bi se verifikovalo uništenje
- Delotvorno za municiju većeg kalibra i nestabilnu municiju
- Zahteva visoko obučeno osoblje
- Potrebna velika površina zemljišta (poligon)

♥
6♥
6

TOPLJENJE ILI SEČENJE U SITNE DELOVE

- Oslobađanje od viškova naoružanja na stoku
- Ukloniti delove koji nisu od metala
- U pećima se oružje pretvara u topljeni čelik
- Može se primeniti samo ukoliko postoji odgovarajuća oprema
- Potpuno uništenje
- Voditi evidenciju o uništavanju
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

OGRANIČENI LETOVI

- Visina leta (minimum 2000 m)
- Koristi se kod oblasti za skladištenje i zona otvorene detonacije
- Uspostaviti proceduru za prijavljivanje prekršaja
- Osigurati bezbednost građana

POVRAĆAJ RESURSA

- Oslobađanje od viškova naoružanja i municije na stoku
- Rasklapanje artikla da bi se iskoristile komponente
- Nova infrastruktura se možda teško nabavlja zbog visoke cene
- Potrebni industrijski kapaciteti i infrastruktura
- Eksploziv ima komercijalnu upotrebu
- Voditi računa o zaštiti prirode
- Reciklirati ili bezbedno odložiti ostatke

IATG 10.10, ISACS 05.50

UPRAVLJANJE INVENTAROM

- Identifikuje nekorisne zalihe
- Prati broj ambalaže
- Prati sumnjivu ambalažu
- Prati kvarove
- Poboljšava pouzdanost
- Smanjuje nesreće
- Omogućava predviđanje
- Upravlja programima za hemijska testiranja

The Regional Approach to Stockpile Reduction (RASR) Initiative

RASR inicijativa predstavlja dugoročni, koordinirani, regionalni pristup smanjenju pretnji koje predstavlja višak nestabilnih, loše obezbeđenih ili na drugi način rizičnih rezervi naoružanja.

RASR podržava uključene države i relevantne organizacije da razviju proaktivan i koordiniran pristup sa ciljem obezbeđivanja i uništenja konvencionalnog naoružanja i municije izgradnjom lokalnih kapaciteta, razmenom praktičnih iskustava i stečenih znanja, kao i sinhronizacijom resursa kako bi se postigla maksimalna efikasnost. Krajnji cilj RASR inicijative je sprečavanje neplaniranih eksplozija u skladištima municije i diverzija.

Za više informacija posetite:
www.rasrinitiative.org

2
♠

PRIJEM I ZADRŽAVANJE

2
♠

EQUIPMENT RECEIPT (DA FORM 710-2-J)	
1. UNIT Defense Threat Reduction Agency	2. RECEIPT NO. 9812345
3. STOCK NO. 1362-00-9876-2212	4. SERIAL NO. 0012345
5. ITEM DESCRIPTION Fusil, Rem, Remita, M9	
6. I hereby acknowledge receipt of this equipment from the unit arms room (Building 2345, room 123) of this unit.	
7. NAME SMITH, John P.	8. SOCIAL SECURITY NO. 000-00-0000
9. SIGNATURE Johnny P. Smith	10. GRADE PFC

DA FORM 3749, JAN 82 Edition of Aug 71 is obsolete.

- Potrebno dnevno prebrojavanje na licu mesta
- Potrebna popis inventara sa serijskim brojevima
- Korišćenje prijernih kartona za svako pojedinačno oružje
- Odgovarajuće vođenje evidencije vodi ka pravilnom upravljanju inventarom

♠
2♠
2

3
♠

UPRAVLJANJE INVENTAROM

3
♠

K 003739

- Popis serijskih brojeva
- Sprovođenje mesečnog popisa
- Redovne nezavisne revizije
- Evidentirano, zavedeno i prekontrolisano od strane više komande

♠
3♠
3

4
♠

BEZBEDNOSNI SISTEMI

4
♠

- Redovna promena šifri
- Nedeljna testiranja
- Obezbediti struju iz rezervnih izvora u slučaju nestanka-prekida u napajanju

♥
♣

♥
♣

5
♠

ODRŽAVANJE LOKACIJE

5
♠

- Uspostavljanje i sprovođenje programa održavanja lokacije
- Čišćenje otpada
- Sečenje vegetacije zbog sprečavanja opasnosti od požara
- Zaustavljanje štetočina

♠
5

♠
5

UPRAVLJANJE RIZIKOM

Verovatnoća	Stepen opasnosti		
	Katastrofa	Visok	Nizak
Velika	Visok	Visok	Srednji
Povremena	Visok	Srednji	Nizak
Mala	Srednji	Srednji	Nizak

Prilikom procene materijala za skladištenje ili uništenje, sledeće kategorije imaju prioritet:

- Stepenn korisnosti
- Potencijalni rizik gubitka ljudskih života ili nastanka štete
- Adaptibilnost
- Prenosivost i mogućnost krađe

7
♠

KATEGORIJA RIZIKA 1 (Preporučena)

7
♠

- ISKLJUČIVO ručno prenosivi projektili i rakete „spremne za paljbu“
- Rezervne rakete i projektili za gore navedeno

♥
L

♥
L

KATEGORIJA RIZIKA 2

(Preporučena)

- Lako automatsko oružje, uključujući i mitraljeze srednje veličine
- Ručne ili potcevne bombe
- Mine
- Eksplozivi i skladišta za uništenje

9
♠

KATEGORIJA RIZIKA 3 (Preporučena)

9
♠

- Bacači za ručno prenosive raketne sisteme
- Sistemi za navođenje ili praćenje projektila
- Cevi za minobacače
- Lanseri za rakete i projektele > 50 kg
- Bacači plamena
- Projektili punjeni eksplozivom
- Zapaljive bombe

♠
6

♠
6

10
♠

KATEGORIJA RIZIKA 4 (Preporučena)

10
♠

- Polu-automatske puške
- Pištolji
- Bestrzajni topovi
- Municija
- Upaljači
- Osvetljavajuće mine
- Sredstva (agensi) za kontrolu nemira

♠
01

♠
01

PRINCIPI KOLIČINE I RAZDALJINE

Odrediti količinu i lokaciju rezervi na osnovu tri faktora:

- Neto količina eksploziva
- Vrsta eksploziva
- Razdaljina između lokacija

IATG 02.20

NADZOR MUNICIJE

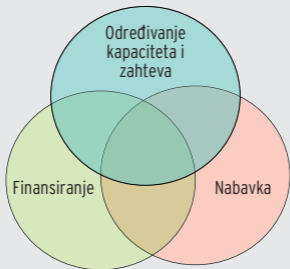

- Vizuelni pregled
- Voditi računa o zahtevima prilikom rastavljanja municije
- Izvršiti hemijsku analizu
- Izvršiti funkcionalno testiranje komponenata
- Za testiranje uzeti reprezentativni uzorak po serijskim brojevima

UPRAVLJANJE REZERVAMA

- Proceniti trenutne kapacitete/ mogućnosti, projektovane ciljeve i gde je prvo potrebno popraviti stanje

International Ammunition Technical Guidelines (IATG)

Sveobuhvatne smernice čiji je zadatak da poboljšaju proces upravljanja rezervama konvencionalnog naoružanja pružanjem pomoći državama prilikom uspostavljanja nacionalnih standarda i operativnih procedura u skladu sa međunarodnim zahtevima i prihvaćenim primerima najbolje prakse.

UN-ov SaferGuard program nadgleda primenu IATG smernica i, po potrebi, pruža podršku državama putem mehanizma brzog odgovora. Takođe obezbeđuje internet alatku sa aplikacijama koje podržavaju primenu IATG smernica.

Za dodatne informacije posetite:

[www.un.org/disarmament/
un-saferguard/](http://www.un.org/disarmament/un-saferguard/)

UN SaferGuard ✓
Securing ammunition, protecting lives

O OVIM KARTAMAS

Ove karte su napravljene kao pomoćno sredstvo vizuelnoj identifikaciji odseka koji se bavi fizičkom bezbednošću i upravljanjem rezervama, kao i pitanjem uništavanja viškova. Tehničke detalje i fotografski materijal su ljubazno ustupile sledeće agencije:

RESURSI NA INTERNETU

Za više informacija o važnosti fizičke bezbednosti i upravljanja rezervama naoružanja (*Physical Security and Stockpile Management* - PSSM), kao i o bezbednom uništavanju viškova, posetite sledeće sajtove:

- ⊕ www.bicc.de
- ⊕ www.gichd.org
- ⊕ www.itf-fund.si
- ⊕ www.maginternational.org
- ⊕ www.msag.es
- ⊕ www.msiac.nato.int
- ⊕ www.nspa.nato.int
- ⊕ www.osce.org
- ⊕ www.racviac.org
- ⊕ www.rasrinitiative.org
- ⊕ www.seesac.org
- ⊕ www.smallarmssurvey.org
- ⊕ www.state.gov/t/pm/wra
- ⊕ www.smallarmsstandards.org
- ⊕ www.un.org/disarmament/un-safeguard

